

Hollandsche Libellen. — *Gomphus vulgatissimus* en *G. pulchellus*. Dezer dagen ving ik \pm 10 min. van Oudewater 1 ex. *G. vulgatissimus* en 6 ex. *G. pulchellus*. (determin. gecontrol. door M. A. Liefstinck, Amsterdam. In „Tijdschrift voor Entomologie Deel LXIX” (1926) afl. 2. „Odonata Neerlandica II” door M. A. Liefstinck, meldt deze als vindplaatsen voor *vulgatissimus* Rotterdam en voor *pulchellus* Woerden. H. HOOGENDOORN, Oudewater.

Havik op de Veluwe. — Op Julianadag 1927 terugkeerend van de bolderplaats der korhanen in een groote Veluwsche wildbaan — een nadere aanduiding blijve beter achterwege — mochten wij in een oud grove-dennenbosch aan den rand der uitgestrekte heide, een bewoond horst van den havik aantreffen. Het bevond zich, eenige meters onder de kroon, dicht aan den stam van een den, op een hoogte van naar schatting 8 à 10 M. Wij zagen een der ouden van het nest schieten en konden hem later boven 't open terrein door den 8 \times vergr. Zeiss-kijker gemakkelijk determineeren. Het broedbosch is gelegen in een gedeeltelijk vastgelegde zandverstuiving; de boomen kunnen op \pm 100 jaar worden geschat, al bleven zij in den karigen bodem ver onder de maat. Vlakbij strekt ten Z. zich de ettelijke honderden hectaren omvattende heide met zandverstuivingen en enkele waterplassen uit; ten N. veel loof- en naaldhout. Het nest bevatte 4 eieren, de vogel is begonnen te leggen in de 2e week van April.

Het doet mij deugd, te kunnen vermelden, dat de eigenaar besloot, den vogel te sparen en dienaangaande het jachtpersoneel instructies deed toekomen. Vermelding verdient, dat nauwelijks 600 M. van de broedplaats ook het vorig jaar een havikspaar nestelde, dat toen echter verwijderd werd. Omtrent de identiteit dezer vogels bestond volgens den jachtschut geen twijfel.

We moeten met deze Geldersche aanwinst blijf wezen, want de havik is een uiterst schaarsche broedvogel. De laatste Nederlandsche Avifauna (van Verwey en v. Oort) noemt hem in 1897 niet zoo zeldzaam, thans echter een zeer zeldzame broedvogel; nog geregeld in Overijsel in klein aantal, mogelijk ook in Gelderland, bij Voorst. Broedde \pm 1870 nog bij Ede \pm 1890 bij de Bilt of Zeist, in 1913 bij Helden (L.) in 1916 en 1925 bij Winterswijk en in 1919 bij Nijmegen.

In een revisie, door Tj. de Vries Gzn. (1926 Ardea) schrijft deze dat de Winterwijksche opgaaf van 1916 moet luiden: 9 Juni 1917. Voorts wordt toegevoegd het broeden in 1918 op Twickel (23 April) toen houtvester Michel een nest met 4 eieren vond.

Uit alles blijkt wel, dat we zuinig dienen te wezen op dezen kloeken, stellig zeer schadelijken, maar toch ook hoogst merkwaardigen roofvogel. Ik hoop nader te kunnen berichten, dat het Veluwsche ex. 't tot jongen heeft weten te brengen.

Wageningen, 1 Mei '27.

A. B. WIGMAN.

De nestplaats van de Havik bij Wageningen.

Naschrift. — Jammer genoeg heeft het zeldzame broedgeval van den Havik geen voortgang gehad. Vermoedelijk daartoe door de herhaalde storingen, juist in een zeer gure en koude periode, bewogen, heeft de vogel de half-bebroede eieren ten slotte verlaten. De boomstam droeg, over-duidelijk de sporen — van klimijzers of anderszins — van een voor zulk een schuwe soort veel te druk bezoek. Het is zeer te hopen, dat althans het, inmiddels meegenomen, 4-legsel in een wetenschappelijke collectie terecht komt, zooals die van het Rijks Museum v. Natuurl. Historie te Leiden. A. B. W.